

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра харчових технологій та готельно-ресторанної справи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедрою ХТ та ГРС

д.т.н., професор _____ **О.П. Прісс**

“ _____ ” _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Методологія та організація наукових досліджень
з основами інтелектуальної власності»**

для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр»
зі спеціальності 181 «Харчові технології»

факультет агротехнологій та екології

2019– 2020 н.р.

Робоча програма «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 181 «Харчові технології». – Мелітополь, ТДАТУ імені Дмитра Моторного, 2019. – 9 с.

Розробник: Данченко О.О., д.с.-г.н., професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри харчових технологій та готельно-ресторанної справи

Протокол № ___ від “ ___ ” _____ 20__ року

Завідувач кафедри ХТ та ГРС

д.т.н., професор _____ (О.П. Прісс)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією факультету АТЕ для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 181 «Харчові технології»

Протокол № ___ від “ ___ ” _____ 20__ року

Голова _____ (О.В.Гранкіна)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 4	Галузь знань 18 "Виробництво та технології"	Нормативна	
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність 181 «Харчові технології»	Рік підготовки:	Семестр
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Тижневих годин: аудиторних занять – 3 самостійна робота студента – 5,7	Ступінь вищої освіти: «Магістр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	12 год.
		Лабораторні	22 год.
		Практичні	-
		Семінарські	-
		Самостійна робота	86 год.
		Форма контролю	іспит

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є:

- вивчення методології і організації наукових досліджень;
- опанування методики планування і виконання наукових досліджень;
- опанування методів пошуку, обробки, зберігання і використання наукової інформації, складання програми і схем досліджень;
- ознайомлення з основами права інтелектуальної власності.

Завдання вивчення дисципліни — дати глибокі теоретичні знання і практичні навички з питань методології і організації наукових досліджень та основ інтелектуальної власності у галузі харчових технологій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: основи наукознавства, порядок організації науково-дослідної роботи, методологію наукових досліджень (об'єкти наукових досліджень, загальнонаукові та емпіричні методи дослідження, гіпотези і докази у наукових дослідженнях), наукову організацію дослідного процесу в технологіях зберігання, консервування та переробки плодів і овочів, інформаційне забезпечення наукових досліджень, автоматизовані системи обробки інформації, систематизацію результатів наукових досліджень та їх впровадження у виробництво, економічну ефективність від впровадження результатів наукових досліджень.

вміти: застосовувати набуті знання обираючи напрям наукових досліджень; визначити мету і актуальність досліджень; сформулювати об'єкт і предмет досліджень; обґрунтувати новизну досліджень; поставити завдання та сформулювати робочу гіпотезу, провести патентний пошук, скласти схеми дослідів і плани наукових досліджень, готувати публікації та патенти.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. *Наука як система знань. Основи методології, основні методи наукових досліджень*

Тема 1. Наука як система знань

Наукознавство як система знань. Класифікація наук. Основні риси працівника науки.

Тема 2. Основи методології науково-дослідної діяльності

Поняття методології та методики наукових досліджень. Методологія теоретичних досліджень. Основи методології досліджень емпіричного рівня. Пізнавальні прийоми і форми наукових досліджень.

Тема 3. Основні методи наукових досліджень та їх характеристика

Поняття наукового методу та його основні риси. Система методів дослідження. Загальнонаукові методи. Конкретно-наукові та спеціальні методи. Методи технологічного дослідження

Змістовий модуль 2. *Основи науково-технічної творчості. Організація роботи наукового колективу та інтелектуальна власність.*

Тема 4. Основи науково-технічної творчості Ознаки та види наукової і технічної творчості. Підходи до пошуку нових технічних рішень. Психологічні особливості науково-технічної творчості. Психологічна інерція. Психологічні прийоми активізації творчості. Рівні творчої діяльності.

Тема 5. Організація роботи наукового колективу Формування і методи згуртованості колективу. Організація роботи наукового колективу. Робоче місце і робочий день науковця. Етичні норми і цінність науки.

Тема 6. Інтелектуальна власність та її роль у розвитку науки та суспільства

Структура державної системи управління в сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні. Характерні ознаки та умови патентоспроможності винаходів як об'єкту промислової власності. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі і промислові зразки.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			ЛК	ЛР	ПР	СР	
Змістовий модуль 1. Наука як система знань. Основи методології, основні методи наукових досліджень							
1-2	Лекція 1	Наука як система знань	2	-	-	-	-
	Лабораторна робота 1	Організаційно-методична підготовка дослідження	-	2	-	-	2,5
	Лабораторна робота 2	Організаційно-методична підготовка дослідження	-	2	-	-	2,5
	Самостійна робота 1	Суть наукового пізнання, знання та наукового дослідження	-	-	-	14	3
3-4	Лекція 2	Основи методології науково-дослідної діяльності	2	-	-	-	-
	Лабораторна робота 3	Методологія і практика розробки програми наукових досліджень	-	2	-	-	2,5
	Лабораторна робота 4	Методологія і практика розробки програми наукових досліджень	-	2	-	-	2,5
	Самостійна робота 2	Системний підхід до побудови методології наукових досліджень	-	-	-	15	3,5
5-6	Лекція 3	Основні методи наукових досліджень та їх характеристика	2	-	-	-	-
	Лабораторна робота 5	Наукові статті, план-проект наукової статті	-	2	-	-	2,5
	Лабораторна робота 6	Наукові статті, план-проект наукової статті	-	2	-	-	2,5
7-8	Самостійна робота 3	Методи пошуку нових творчих рішень.	-	-	-	15	3,5
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1					10
<i>Всього за змістовий модуль 1</i>			6	12		44	35

Змістовий модуль 2. Основи науково-технічної творчості. Організація роботи наукового колективу та інтелектуальна власність.

9-10	Лекція 4	Основи науково-технічної творчості	2	-	-	-	-
	Лабораторна робота 7	Методи вирішування винахідницьких задач	-	2	-	-	3
	Лабораторна робота 8	Методи вирішування винахідницьких задач	-	2	-	-	3
	Самостійна робота 4	Вибір напряму наукового дослідження	-	-	-	14	3
11-12	Лекція 5	Організація роботи наукового колективу	2	-	-	-	-
	Лабораторна робота 9	Раціоналізація праці молодого вченого	-	2	-	-	3
	Лабораторна робота 10	Раціоналізація праці молодого вченого	-	2	-	-	3
	Самостійна робота 5	Міжнародний захист інтелектуальної власності	-	-	-	14	3,5
13-14	Лекція 6	Інтелектуальна власність та її роль у розвитку науки та суспільства.	2	-	-	-	-
	Лабораторна робота 11	Ефективність наукових досліджень. Підготовка наукових кадрів	-	2	-	-	3
15-16	Самостійна робота 6	Правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності	-	-	-	14	3,5
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
<i>Всього за змістовий модуль 2</i>			6	10	-	42	35
<i>Екзамен</i>							30
<i>Всього з навчальної дисципліни</i>			12	22		86	100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Наукознавство як система знань.
2. Класифікація наук.
3. Основні риси працівника науки.
4. Поняття методології та методики наукових досліджень.
5. Методологія теоретичних досліджень.
6. Основи методології досліджень емпіричного рівня.
7. Пізнавальні прийоми і форми наукових досліджень.
8. Поняття наукового методу та його основні риси.

9. Система методів дослідження.
10. Загальнонаукові методи.
11. Конкретно-наукові та спеціальні методи.
12. Методи технологічного дослідження

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Ознаки та види наукової і технічної творчості.
2. Підходи до пошуку нових технічних рішень.
3. Психологічні особливості науково-технічної творчості.
4. Психологічна інерція.
5. Психологічні прийоми активізації творчості.
6. Рівні творчої діяльності
7. Методи пошуку нових творчих рішень
8. Формування і методи згуртованості колективу.
9. Організація роботи наукового колективу.
10. Робоче місце і робочий день науковця.
11. Етичні норми і цінність науки.
12. Структура державної системи управління в сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні.
13. Характерні ознаки та умови патентоспроможності винаходів як об'єкту промислової власності.
14. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі і промислові зразки.
15. Атестація науково-педагогічних кадрів.
16. Аспірантура і докторантура.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2006. – 206 с.
2. Свідло К.В. Методологія і організація наукових досліджень в харчовій галузі / К. В. Свідло, Т. А. Лазарева, Л. О. Бачієва. — Харків: Світ книг, 2013. – 225 с.
3. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 180 с.
4. Колесников О. В. Основи наукових досліджень. 2-ге вид. випр. та доп. Навч. посіб.– К.: Центр учбової літератури, 2011. – 144 с.
5. Ростовський В. С. Основи наукових досліджень і технічної творчості: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. С. Ростовський, Н. В. Дібрівська; – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 96 с
6. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності /

В.М. Шейко, Н.М. Кушнарєнко. – К.: Знання, 2006. – 307с.

7. Чернілевський Д.В. Методологія наукової діяльності: навч. посібник. – Вінниця: Вид-во АМСКП, 2010. – 484 с.

8. Вєрба І.І. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник/ І.І.Вєрба, В.О.Коваль; за ред. С.В. Чікін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: НТУУ «КПІ», 2013. – 262 с.

9. Кузнецов Ю. М. Патентознавство та авторське право: підручник. – К.: Кондор, 2005. – 428 с.

10. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності. – К.: Цент навчальної літератури, 2006. – 278 с.

7 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ імені Дмитра Моторного
<http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ імені Дмитра Моторного
<http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри ХТ та ГРС.
4. Сайт кафедри ХТ та ГРС.
5. Internet.